

Vitur læknir.

Það sem segir af Boerhaave (ekki Boor-) nýlega í Sdbl. Visis sýnir vel, hversu vitur hann var þessi læknir og náttúrufræðingur. Hann var háskóla-kennari i læknisfræði og grasa-fræði, síðar einnig í efnafraeði. Verkaskipting í visindum var á þeim tínum miklu minni en nú, og ekki löngu fyrir hans daga gat visindamaður byrjað á því að vera prófessor í náttúrufræði, þeim visindum, sem í þá daga voru minnst metin, og endað sem prófessor í guðfræði; og þótti þá hafa vel vegnað. En þó var ekki i þá daga til neinn skilningur á því, að nokkurt samband gæti verið milli náttúrufræði og guðfræði; sá skilningur kemur ekki til sögunnar fyr en á vorum dögum. — Vizka Boerhaave virðist mér lýsa sér vel í því, sem hann segir um þýðingu blóðhitans. Það getur ekki verið neitt vafamál, að mikið af veikindaböli

mannanna stafar af því, að blóðhitinn er of lítill. Með heitara blóði væri ekkert kvef, engin berklaveiki; og manni gæli jafnvel komið í hug, hvort ekki mætti bæta því við, að ef blóðhitinn væri meiri og hrингrás blóðsins í likamanum fullkomnari, þá væru heldur engin krabbamein.

Það er sérstaklega skilningur Boerhaave á þýðingu fótakuldans, sem er eftirtektarverður. Sennilega væri mestalt kvef úr sögunni, ef mönnum tækist að koma í veg fyrir, að þeim kólnaði á fótum. Hversu lítill gaumur þessu hefir verið gefinn, má nokkuð marka af því, að i skóverzlunum er, að því er eg held, varla nokkuð til af skófatnaði, sem hentugt sé til að halda fótunum heitum á fólk, sem hefir miklar kyrrsetur eða kyrrstöður.

Júní.

Helgi Pjeturss.